

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Manea împotriva Întreprinderii Municipale „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” privind repararea prejudiciului material cauzat,

împotriva încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 14 ianuarie 2019 Vitalie Manea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad”, prin care a solicitat asigurarea bransării instalațiilor interne de apă ce-i aparțin, la sistemul public de alimentare cu apă al operatorului ÎM „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad”, care își desfășoară activitatea de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă în limitele teritoriului unității administrativ- teritoriale al s. Țarigrad, r-nul Drochia și încheierea contractului de prestare a serviciului de livrare a apei cu tariful pentru persoana fizică, în condițiile Hotărârii ANRE nr.271/2015. Totodată, a solicitat repararea din contul Întreprinderii Municipale „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a prejudiciului material și moral în mărime de 26738,60 de lei și respectiv 5000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a obligat Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” să asigure bransarea gospodăriei ce aparține lui Vitalie Manea, la instalațiile interne de apă, la sistemul public de alimentare cu apă din s. Țarigrad, r-nul Drochia.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” în beneficiul lui Vitalie Manea prejudiciul material în sumă de 26738,60 de lei și prejudiciul moral în mărime de 1000 de lei.

Prin încheierea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a corectat în partea dispozitivă a hotărârii din 23 decembrie 2019 sintagma „26738,60” cu sintagma „27358,78 lei” (f.d.130).

La 23 ianuarie 2020, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată a reclamantului Vitalie Manea (f.d.123).

La 06 aprilie 2020 Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a depus cerere de apel motivată, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.136).

Prin încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

La 24 iunie 2020 Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți pentru soluționarea apelului (f.d.161-163).

În motivarea recursului recurenta a relatat că recursul este depus în termen, or, a luat cunoștință cu încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți la 09 iunie 2020, când a recepționat-o de la oficiul poștal.

Având la bază dispozițiile art.241-243 Codul administrativ, recurenta a indicat că nu este de acord cu încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, deoarece prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărârii la 23 decembrie 2019, însă acesta a fost recepționat la 25 decembrie 2019, când a fost depusă cererea privind motivarea hotărârii.

Mai mult, în opinia recurente, cauza urma a fi examinată în baza Codului de procedură civilă, dar nu a Codului administrativ, fapt omis atât de prima instanță, cât și de instanța de apel.

La 21 iulie 2020 Vitalie Manea, reprezentat de avocatul Grigore Postovanu a depus referință împotriva cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad”.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 25 mai 2020 și expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 03 iunie 2020 (f.d. 158).

Recurenta Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a recepționat copia încheierii din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți la 09 iunie 2020 (f.d.160).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a obligat Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” să asigure bransarea gospodăriei ce aparține lui Vitalie Manea, la instalațiile interne de apă, la sistemul public de alimentare cu apă din s. Țarigrad, r-nul Drochia.

S-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” în beneficiul lui Vitalie Manea prejudiciul material în sumă de 26738,60 de lei și prejudiciul moral în mărime de 1000 de lei.

Prin încheierea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a corectat în partea dispozitivă a hotărârii din 23 decembrie 2019 sintagma „26738,60” cu sintagma „27358,78 lei” (f.d.130).

La 23 ianuarie 2020, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată a reclamantului Vitalie Manea (f.d.123).

La 06 aprilie 2020 Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a depus cerere de apel motivată, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.136).

Prin încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Materialele cauzei atestă că pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că cererea de apel a fost depusă de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii primei instanțe cu omiterea termenului de atac stipulat la art. 232 alin.(1) Cod administrativ, iar apelanta

Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” nu a solicitat repunerea în termen, motiv din care apelul urmează a fi declarat inadmisibil.

Instanța de recurs remarcă că conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Din aceste considerente, instanța de recurs consideră argumentul recurenteii că prezenta cauză urma a fi examinată în baza Codului de procedură civilă, dar nu a Codului administrativ neîntemeiat.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Conform art. 232 alin.(1) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la data de 23 decembrie 2019 (f.d.114).

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la data de 24 decembrie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 22 ianuarie 2020.

Însă, cererea de apel a fost depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” la Judecătoria Drochia, sediul Central la data de 23 ianuarie 2020, adică peste termenul de 30 de zile prevăzut de lege, acesta fiind omis cu 1 zi.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că apelul a fost depus de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii primei instanțe în afara termenului stabilit de lege.

Cât privesc argumentele recurenteii precum că cererea de apel nemotivată a fost depusă în termen la 23 ianuarie 2020, deoarece a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central la 25 decembrie 2019, când a depus cererea privind motivarea hotărârii, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din data primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează că la caz termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe a început să curgă de la data de 24 decembrie 2019, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 22 ianuarie 2020.

Conform art. 237 alin.(1) Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” în cererea de apel nemotivată, cât și în cea motivată nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Curtea de Apel Bălți întemeiat a declarat apelul inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Recurenta Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” a cunoscut despre judecarea cauzei și despre adoptarea hotărârii, or, aceasta a fost legal citată pentru examinarea cauzei, iar reprezentantul său a participat la ședințele de judecată, inclusiv la cea din 23 decembrie 2019, când a avut loc deliberarea și pronunțarea dispozitivului hotărârii contestate.

Astfel, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” urma să depună diligența necesară, să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Popov versus Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007, SRL Construct Confort versus Moldova din 28 mai 2019), și să conteste în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt, însă, ignorat de recurentă, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În circumstanțele descrise instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind declararea inadmisibilă a cererii de

apel depusă de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunală din satul Țarigrad” și se menține încheierea din 25 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan